

Werkvorm 1

ontdekken van vooroordelen

Duur: 75-90 minuten

Groepsgrootte: 10-20 personen

Begeleiders: 1

Ruimte: zaal van circa 5 x 8 meter, met stoelen en tafels

Materiaal:

- ▲ werkblad
- ▲ per 5 jongeren een strook papier (form. 55x25 cm.)
- ▲ polaroidcamera
- ▲ polaroidrolletjes, 5 foto's per groepje van 5
- ▲ verkleedattributen
- ▲ scharen, pennen, potloden, lijm
- ▲ A4-papier

Vorbereiding

- ▲ kopieer het werkblad, voor iedere deelnemer een exemplaar;
- ▲ controleer de polaroidcamera en kijk of je ermee kunt werken. Het kan handig zijn om alvast een voorbeeld-strip te maken, zodat je kunt laten zien wat de bedoeling is;
- ▲ zet twee rijen met stoelen klaar, tegenover elkaar. Tussen de rijen in zet je nog een stoel.

Presentatie

Begin met een vraag-en-antwoord spel. Ieder moeten zijn of haar mening geven over een aantal uitspraken door 'ja' of 'nee' te kiezen. De ja-kiezers moeten in de ene rij stoelen gaan zitten, de nee-kiezers in de andere rij. Er mogen meer dan één mensen op één stoel zitten! Als iedereen zit vraag je wie nog van mening wil veranderen. Hij of zij wordt uitgenodigd op de stoel tussen de rijen te gaan zitten en zijn of haar keuze toe te lichten.

Dit zijn de vragen, je kunt er natuurlijk zelf ook wat bedenken:

- ▲ Alle ballen zijn rond, ja of nee?
- ▲ Mannen huilen niet, ja of nee?
- ▲ Patat is vet, ja of nee?
- ▲ $8 \times 9 = 69$, ja of nee?
- ▲ Elke nacht schijnt de maan, ja of nee?
- ▲ Turkse vrouwen dragen hoofddoeken, ja of nee?
- ▲ Nederlanders hebben een witte huidskleur, ja of nee?
- ▲ Meisjes kunnen niet voetballen, ja of nee?

Leg na het spel uit dat sommige van de uitspraken feiten zijn, andere meningen. Wanneer je een mening als dé waarheid beschouwt, heb je het over een vooroordeel.

Vaststaande beelden

Programma

Verdeel de jongeren in groepjes van maximaal vijf. Geef iedereen een kopie van het werkblad. Ieder groepje zoekt nu een gedicht uit. Geef de groepen de opdracht om op een vel papier alles te noteren wat volgens hen met het gedicht te maken heeft: woorden, personen, voorwerpen, kleuren, geuren, vertalen in kleuren, personen, voorwerpen, emoties. Dan gaan de groepen op zoek naar beelden, die passen bij de associaties. Dat kunnen bestaande beelden (binnen of buiten) zijn. Bij de associatie 'groen' past bijvoorbeeld een boom, bij de associatie 'ruimte' past het strand, bij de associatie 'dans' passen swingende mensen. Het kunnen ook door groepjes zelf gemaakte beelden zijn, bijvoorbeeld een Hulk bij de associatie 'groen', een mens op een wolk bij de associatie 'ruimte', of een elfje bij de associatie 'dans'.

Bij ieder gedicht worden minimaal drie en maximaal vijf beelden bedacht waarvan ze foto's kunnen maken. Vraag hen die fotobeelden goed voor te bereiden: maak een rolverdeling (vergeet niet de fotograaf vast te stellen), bekijk welke verkleedspullen of andere dingen nodig zijn en oefen de houding die nodig is voor de foto. Het is handig om de gewenste foto van te voren te tekenen. Als alle foto's zijn voorbereid, krijgt iedere groep vijf minuten de tijd om de foto's te maken. Benadruk dat de foto in één keer raak moet zijn. Per groep zijn maar vijf foto's beschikbaar.

De foto's die klaar zijn, worden door de deelnemers op een stripvel geplakt. De groepjes kunnen eventueel tekstballonnen bij de strip bedenken.

Afsluiting

Presenteer de strips aan elkaar door om de beurt de strip te laten zien en het gedicht dat erbij hoort, voor te lezen.

Tips

- ▲ je kunt natuurlijk zelf ook andere gedichten uitzoeken;
- ▲ het is ook leuk om als groep met hetzelfde gedicht bezig te gaan; je ziet dan hoeveel verschillende dingen een gedicht kan oproepen.

Gedicht 1

*Shrima, kleine Shrima, uit een dorpje in de bergen
door de reuzenvogel hier gebracht.*

*Op het volle schoolplein, staat ze daar gedwee,
en wacht, tot de pauze over is...*

Shrima, kom je touwtje springen?

(Uit: Theo Olthuis, 'Het geluid van de vrede' (1993))

Gedicht 2

*Met moeder voor een nieuwe jas
in de stad gelopen.*

*Ik vond er een die prachtig was
met kwastjes en met knopen.*

*Er was een heel zacht kraagje bij
met bloemen erop met kleuren.*

*Maar was het wel iets voor mij
wat zal er gaan gebeuren?*

*Alle kinderen in de klas
vinden mij er eentje*

*als ik opval met die jas
echt zo'n buitenbeentje.*

*Ik wil niet eenzaam en apart
bij de klas wil ik horen.*

*Ik koos een jas met bloedend hart
zo'n knoopjesrij van voren*

*Het lijkt wel of ik truttig ben
maar je moet niet vragen*

*waarom ik ongelukkig ben
dat ik dit moet dragen.*

*Nu loop ik droevig over straat
met mijn rug gebogen.*

*Vloekend, op mijzelf kwaad,
tranen in mijn ogen.*

(Uit: Karel Eykman, 'Mijn hoofd in de wolken' (1994))

Gedicht 3

*We hebben in huis een bamboeplant
stengels met lange rieten bladen.*

*Ze geeft hem water en met haar hand
strijkt ze erlangs om hem even te aaien.*

*We hebben in de tuin een bamboestruik
die zwaait als het s'avonds gaat waaien.*

*Ze loopt erlangs alsof ze iets ruikt
iets van vroeger waarnaar je moet raden.*

*Dat is haar heimweeplant van verlangen
naar dat langgeleden land*

*maar hoe ze toen luisterde
naar dat gelispel en gefluister*

het geritsel in de wind

het zachte ruisen in het duister

bij kikkers en krekels buiten

die ze hoorde als kind.

(Uit: Karel Eykman,
'Mijn hoofd in de wolken' (1994))